

TOINEN TIETOKONESUKUPOLVI VÄISTYY

Maaliskuussa 1976 suoritettiin viimeiset ajot Salmisaaren Siemens-laskentakeskuksen Siemens 2002- ja Elliott 503-tietokoneilla. Näin päättyi samalla merkittävä jakso Nokian tietokonetoiminnassa, ehtiän Siemens 2002 palvelu käyttäjiä peräti 15 vuoden ajan. Nopean teknologisen kehityksen leimaama tietokoneellisuus on tänä aikana ehtinyt luoda kokonaan uuden tietokonesukupolven, jonka edestä vanhan polven on lopulta väistyttävä. Kerromme tässä artikkelissa Nokian tietojenkäsittelytoiminnan alkuvaiheista ja laitteistojen käyttötavoista.

Nokia Elektroniikka sai ensimmäisen tietokoneensa 1960-luvun alussa. Nykyinen 2400 henkilöä käsittävä teollisuusryhmä perustettiin vuonna 1959 Suomen Kaapelitehtaan Elektroniikkaosastoksi ja seuraavana vuonna saatiin käyttöön tieteellis-tekniinen Elliott 803. Vuonna 1961 asennettiin laskentakeskuksen "suurkone", kaupallishallinnollisiin tehtäviin tarkoitettu Siemens 2002. Mainittakoon, että tullessaan Elliottissa oli yhden ja Siemensissä kahden kilosanalan keskusmuisti.

Elektroniikkaosasto, jonka johdossa olivat prof. Olli Lehto ja dipl.ins. Lauri Saari, kasvoi nopeasti. Laskentakeskustoiminta oli jakautunut Elliottin ja Siemensin ympärille "matemaattiseksi ryhmäksi" ja kaupallis-hallinnolliseksi "suunnitteluryhmäksi". Edellistä johti fil.lis. Martti Tienari ja jälkimmäistä dipl.ins. Tage Carlsson. Myös oma valmistus lähti käyntiin. Ensimmäiset toimitukset olivat "numeroperiaatteella toimivia tieteellisiä instrumentteja" kuten pulssinkorkeusanalysaattoreita.

Laskentakeskuksen tietokoneiden käyttöä sävytti innostunut pioneerihenki paitsi oman henkilökunnan myös asiakkaiden puolella. Koulutustoiminta oli erittäin vilkasta. Ohjelmointi oli suurelta osin konekohtaisen koodin kirjoittamista ja testausvaihe kehitti monista varsinaisia ohjauspöytävirtuooseja.

Näin saapui vuonna 1961 nyt käytöstä poistettava Siemens 2002.

1960-luvun kuluessa laskentakeskuksen koneita laajennettiin ja tehostettiin useaan otteeseen. Kansallis-Osake-Pankki tilasi ensimmäiseksi koneekseen myös Siemensin ja Elliottia toimitettiin yliopistoihin. Valmis ohjelmakanta, joka alussa käsitti lähinnä valikoiman syöttö/tulostusrutiineja, kasvoi monipuoliseksi sovellutusohjelmistoksi. Siemensillä nämä olivat käyttäjäkohtaisia laskutus-, tilastointi- ja palkanlaskentasovelluksia, Elliottin vahvoja alueita olivat mm. tilastomatemiikka ja laivanrakennus.

Laskentakeskuksen Siemensillä, joka lähes viisitoista vuotta on palvellut asiakkaita ja oman yhtiön tarpeita samoissa tiloissa Salmisaarella, suoritettiin viimeiset ajot maaliskuun lopussa. Samassa yhteydessä lopetettiin myös Elliott 503-koneen käyttö. 503 otettiin käyttöön vuoden 1965 alusta Valtion tietokonekeskukselle vuokrattuna. Vuokrakauden jälkeen se sijoitettiin Laskentakeskuksen käyttöön Salmisaarella. Viimeisimpien joukossa nämä kaksi toista tietokonesukupolvea edustavaa laitteistoa nyt luovuttavat tehtävänsä seuraajilleen.